

LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESAS KOLĒĢIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV 1010

Tālrunis: 67830735, 67210274 Fakss: 67830770

LĒMUMS PAR LIETAS IEROSINĀŠANU

Rīgā

2009. gada 28. jūlijā

Satversmes tiesas 1. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētājs Gunārs Kūtris un tiesneši Kaspars Balodis un Aija Branta,

kolēģijas sēdē izskatījusi Satversmes tiesā saņemtus pieteikumus par lietas ierosināšanu, ko iesnieguši Andrejs Rokpelnis (pieteikuma reģ. Nr. 135/2009) un Konstantīns Zablockis (pieteikuma reģ. Nr. 137/2009) (turpmāk – Pieteikumu iesniedzēji),

konstatēja:

1. Saņemto pieteikumu teksts ir pilnīgi vienāds – gan pamatojums, gan prasījums Satversmes tiesai tajos ir formulēts identiski. Tāpat abu Pieteikumu iesniedzēju norādītie faktiskie apstākļi ir līdzīgi. Tādēļ, ievērojot procesuālās ekonomijas principu, attiecībā uz šiem pieteikumiem tiek pieņemts viens lēmums.

2. Pieteikumu iesniedzēji lūdz Satversmes tiesu atzīt likuma „Par valsts pensiju un valsts pabalstu izmaksu laika periodā no 2009. gada līdz 2012. gadam” tiesību normu (nenorādot kādu) par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 105. un 109. pantam. No pieteikumos ietvertā pamatojuma izriet, ka Pieteikumu iesniedzēji apstrīd likuma „Par valsts pensiju un valsts pabalstu izmaksu laika periodā no 2009. gada līdz 2012. gadam” 3. panta pirmās daļas (turpmāk – apstrīdētā norma) tiesiskumu.

Apstrīdētā norma noteic:

„Laika periodā no 2009. gada 1. jūlija līdz 2012. gada 31. decembrim valsts vecuma pensiju un saskaņā ar nolikumu “Par izdienas pensijām” un nolikumu “Par iekšlietu iestāžu ierindas un komandējošā sastāva darbinieku pensijām (darba devēju pensijām)” piešķirto izdienas pensiju saņēmējam, kurš ir obligāti sociāli apdrošinātā persona (darba ņēmējs vai pašnodarbinātais) atbilstoši likumam “Par valsts sociālo apdrošināšanu”, izmaksā 30 procentu apmērā no atbilstoši normatīvajiem aktiem piešķirtās pensijas apmēra ar tā mēneša pirmo datumu, kas seko mēnesim, kurā pensijas saņēmējs ir kļuvis par obligāti sociāli apdrošināto personu (darba ņēmēju vai pašnodarbināto) atbilstoši likumam “Par valsts sociālo apdrošināšanu”.”

3. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 20. panta piekto daļu, izskatot pieteikumu, kolēģija ir tiesīga atteikties ierosināt lietu, ja:

- 1) tā nav piekritīga Satversmes tiesai;
- 2) iesniedzējs nav tiesīgs iesniegt pieteikumu;
- 3) pieteikums neatbilst šā likuma 18. vai 19.² panta prasībām;
- 4) pieteikums iesniegts par jau izspriestu prasījumu.

Papildus tam atbilstoši Satversmes tiesas likuma 20. panta sestajai daļai, izskatot konstitucionālo sūdzību, kolēģija var atteikties ierosināt lietu arī gadījumos, kad sūdzībā ietvertais juridiskais pamatojums ir acīmredzami nepietiekams prasījuma apmierināšanai.

Atbilstoši šiem kritērijiem izvērtējams, vai uz saņemtā pieteikuma pamata lieta ir ierosināma.

4. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 16. panta 1. punktu prasījums izvērtēt likuma atbilstību Satversmei ir piekritīgs Satversmes tiesai.

5. Satversmes tiesas likuma 17. panta pirmās daļas 11. punkts un 19.² panta pirmā daļa noteic, ka personai ir tiesības iesniegt pieteikumu (konstitucionālo sūdzību) tai Satversmē noteikto pamattiesību aizskāruma gadījumā.

No pieteikumiem un tiem pievienotajiem materiāliem izriet, ka Pieteikumu iesniedzēji saņem valsts vecuma pensiju un vienlaikus atrodas darba tiesiskajās

attiecībās. Līdz ar to apstrīdētā tiesību norma Pieteikumu iesniedzējus tieši skar. Turklāt Pieteikumu iesniedzēji norāda uz Satversmes 105. un 109. pantā garantēto pamattiesību aizskārumu. Tādējādi Pieteikumu iesniedzēji ir tiesīgi iesniegt pieteikumus.

Tomēr Pieteikumu iesniedzēji minēto tiesību normu ir tiesīgi apstrīdēt tikai tajā daļā, kurā tā aizskar viņu pamattiesības. Līdz ar to Pieteikumu iesniedzējiem ir tiesības lūgt Satversmes tiesu izvērtēt apstrīdētās tiesību normas satversmību vienīgi daļā par vecuma pensijas izmaksāšanu, jo uz viņiem nav attiecināms nedz nolikums “Par izdienas pensijām”, nedz nolikums “Par iekšlietu iestāžu ierindas un komandējošā sastāva darbinieku pensijām (darba devēju pensijām)”. No minētā izriet, ka Pieteikumu iesniedzēji ir tiesīgi iesniegt pieteikumus tikai par likuma „Par valsts pensiju un valsts pabalstu izmaksu laika periodā no 2009. gada līdz 2012. gadam” 3. panta pirmo daļu, ciktāl tā attiecas uz valsts vecuma pensiju.

6. Pieteikumi ir iesniegti kā konstitucionālās sūdzības. Līdz ar to tiem jāatbilst Satversmes tiesas likuma 18. un 19.² pantā noteiktajām prasībām.

Izskatāmajos pieteikumos ir norādīts pieteikuma iesniedzējs un institūcija, kas izdevusi apstrīdēto aktu. Pieteikumi un tiem pievienotie materiāli atspoguļo lietas faktiskos apstākļus. Pieteikumos norādīts uz Satversmē noteikto pamattiesību aizskārumu un sniegts juridiskais pamatojums apstrīdētās normas iespējamai neatbilstībai Satversmes 105. un 109. pantam. Pieteikumos ir ietverts prasījums Satversmes tiesai.

No pieteikumiem secināms, ka iespējas aizstāvēt Pieteikumu iesniedzēju pamattiesības ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem nepastāv.

Pieteikumi atbilst arī pārējām Satversmes tiesas likuma 18. panta un 19.² panta prasībām.

7. Pieteikumi nav iesniegti par prasījumu, kas būtu jau izspriests Satversmes tiesā.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. pantu, Satversmes tiesas 1. kolēģija

nolēma:

1. Ierosināt lietu „ Par likuma „Par valsts pensiju un valsts pabalstu izmaksu laika periodā no 2009. gada līdz 2012. gadam” 3. panta pirmās daļas, ciktāl tā attiecas uz valsts vecuma pensiju, atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 105. un 109. pantam” pēc Andreja Rokpeļņa un Konstantīna Zabolocka konstitucionālajām sūdzībām (pieteikumu reģ. Nr. 135/2009 un Nr. 137/2009).

2. Uzaicināt institūciju, kas izdevusi apstrīdēto aktu, – Saeimu – līdz 2009. gada 28. augustam iesniegt Satversmes tiesai atbildes rakstu ar lietas faktisko apstākļu izklāstu un juridisko pamatojumu.

Lēmums nav pārsūdzams.

Satversmes tiesas 1. kolēģijas priekšsēdētājs

G. Kūtris